

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA,

joka sisältää huomautukset päätökseen myöntää vastuuvapaus Euroopan ympäristökeskuksen johtajalle talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2002

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

- ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen Euroopan ympäristökeskuksen varainhoitovuoden 2002 tilinpäätöksestä sekä viraston vastaukset ⁽¹⁾ (C5-0635/2003),
 - ottaa huomioon neuvoston 9. maaliskuuta 2004 antaman suosituksen (C5-0140/2004),
 - ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen ja erityisesti sen 276 artiklan,
 - ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25. kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 ⁽²⁾ ja erityisesti sen 185 artiklan ja Euroopan ympäristökeskuksen sekä ympäristöä koskevan Euroopan tieto- ja seurantaverkoston perustamisesta annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1210/90 muuttamisesta 22. heinäkuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1641/2003 ⁽³⁾ ja erityisesti sen 13 artiklan,
 - ottaa huomioon 19. marraskuuta 2002 annetun komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2343/2002 Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 185 artiklassa tarkoitettuja elimiä koskevasta varainhoidon puiteasetuksesta ⁽⁴⁾ ja erityisesti sen 94 artiklan,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 93 a artiklan ja liitteen V,
 - ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön ja ympäristöasioiden, kansanterveyden ja kuluttajapolitiikan valiokunnan lausunnon (A5-0212/2004),
- A. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin mainitsee edellä mainitussa kertomuksessa saaneensa riittävän varmuuden siitä, että 31. joulukuuta 2002 päättyneen varainhoitovuoden tilinpäätös on luotettava ja tilien perustana olevat toimet ovat kaiken kaikkiaan lailliset ja asianmukaiset,
- B. ottaa huomioon, että parlamentti myönsi tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen perusteella 6. marraskuuta 2003 ympäristökeskuksen johtajalle vastuuvapauden sen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2001 ja samassa yhteydessä parlamentti päätöslauselmassaan ⁽⁵⁾ muun muassa
- pani tyytyväisenä merkille keskuksen pyrkimyksen suunnitella toimintansa paremmin, jotta vähennettäisiin keskuksen vuodelta toiselle siirtyviä määrärahoja, ja totesi, että vuodelta toiseen siirrettävät määrärahat koskevat lähinnä yhteyksiä Euroopan teemakeskuksiin, jotka ovat sopimussuhteessa ympäristökeskuksen kanssa, ja että ongelma on luonteeltaan ”systeminen” ja pyysi keskustusten kanssa tehtävien sopimusten täytäntöönpanon tiukempaa valvontaa; lisäksi se pyysi yhteisön elinten välisen yhdenmukaistetun lähestymistavan kehittämistä, joka perustuisi parhaisiin käytäntöihin, kun on kyse tämänkaltaisista systeemistä ongelmista,
 - kehotti keskusta panemaan täytäntöön asianmukaiset toimenpiteet taltiointi- ja arkistointijärjestelmän parantamiseksi, jotta sen varainhoitoasiakirjat sisältävät tarvittavan taustamateriaalin,
 - edellytti keskuksen tehostavan toimielinten välistä yhteistyötä hankintamenettelyjen kaltaisissa asioissa,

(1) EUVL C 319, 30.12.2003, s. 15.

(2) EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

(3) EUVL L 245, 29.9.2003, s. 1.

(4) EYVL L 357, 31.12.2002, s. 72.

(5) EUVL L 333, 20.12.2003, s. 71.

1. panee merkille seuraavat määrät Euroopan ympäristökeskuksen tileillä varainhoitovuosina 2002 ja 2001;

Tulostili varainhoitovuosilta 2002 ja 2001

(1 000 euroa)

	2002	2001
Tulot		
Omat tulot		
Komissiolta saatu tuki	18 749	18 342
Muut tulot	1 136	1 493
Rahoitustuotot	198	369
Tulot yhteensä (a)	20 083	20 204
Menot		
<i>Henkilöstö — talousarvion I osasto</i>		
Maksut	9 714	8 126
Siirretyt määrärahat	1 018	735
<i>Hallinto — talousarvion II osasto</i>		
Maksut	2 054	1 423
Siirretyt määrärahat	247	521
<i>Toiminta — talousarvion III osasto</i>		
Maksut	6 493	3 738
Siirretyt määrärahat	5 611	6 856
Menot yhteensä (b)	25 137	21 399
Varainhoitovuoden tulos (a - b) ⁽¹⁾	-5 054	-1 195
Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretty saldo	-3 274	- 3 117
Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt ja peruuntuneet määrärahat	888	939
Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt uudelleen käytettäväksi tarkoitetut tulot, joita ei käytetty uudelleen	8	86
Palautukset komissiolle		
Kurssierot	4	13
Varainhoitovuoden saldo	- 7 428	- 3 274

(1) Laskettu neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 15 artiklan periaatteiden mukaisesti (EYVL L 130, 31.5.2000, s. 8).

Huom. Summissa voi olla pyöristämisestä johtuvia eroja.

Lähde: Keskukselta saadut tiedot.

Talousarvion toteutus — tarkastus ja valvonta

2. panee merkille keskuksen vastaukset, jotka koskevat siirtoja varainhoitovuodelta toiselle, ja erityisesti sen kannan useiden hankkeiden monivuotiseen luonteeseen; kehottaa keskusta antamaan lisätietoja sen tekemästä analyysistä uuden varainhoitoasetuksen tarjoamista vaihtoehdoista, erityisesti jaksoitettujen määrärahojen käytöstä Euroopan teemakeskusten kanssa tehtyjen sopimusten yhteydessä, jotta onnistuttaisiin vähentämään vuodelta toiselle tehtäviä siirtoja ja noudattamaan aikaisempaa paremmin vuotuisuuden periaatetta;
3. panee tyytyväisenä merkille sisäisen valvontatehtävän perustamisen mutta korostaa komission sisäisen tarkastuksen toimialan kanssa tehtävän yhteistyön merkitystä;
4. toistaa keskukselle esittämänsä pyynnön panna pikaisesti täytäntöön tarvittavat toimenpiteet keskitetyn taltiointi- ja arkistointijärjestelmän tukemiseksi, jotta varainhoidon toimialan on helpompi seurata keskuksen toimintaa ja ohjelmia;

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

5. on syvästi huolissaan tilintarkastustuomioistuimen toistuvasti esittämästä kritiikistä, mikä koskee maksupyyntöjen tueksi esitettyjen tositteiden puutteita; odottaa, että keskus ryhtyy pikaisiin toimiin tämän ongelman ratkaisemiseksi ja ilmoittaa parlamentin toimivaltaiselle valiokunnalle, kun arkistoinnin ja postin kirjaamisen järjestelmät on luotu ja otettu käyttöön;
6. panee tyytyväisenä merkille keskuksen vastauksissaan antaman sitoumuksen, jonka mukaan tukisopimukset kansainvälisten elinten kanssa poistetaan käytöstä ja tästä lähtien ne rajoitetaan tiukasti ympäristökeskuksesta annetun asetuksen ja uuden varainhoitoasetuksen säännösten mukaisiksi;
7. panee merkille myös keskuksen antaman selvennyksen Royal Awards Foundation -säätiölle tarjotuista tiloista ja että viimeksi mainittu maksaa 1. tammikuuta 2003 alkaen käyttämistään keskuksen tiloista aiheutuvat kustannukset; panee lisäksi merkille, että keskus harkitsee jatkaako säätiö keskuksen tilojen käyttämistä; odottaa kuitenkin, että keskus ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen huomautukset, jotta vältytään vastaavalta kritiikiltä tulevaisuudessa;

Virastoja ja komissiota koskevat horisontaaliset seikat

Uuden varainhoitoasetuksen soveltaminen — Sisäinen tarkastus ja valvonta

8. toistaa uuden varainhoitoasetuksen soveltamista koskevan kantansa, jonka se esitti virastoille myönnettyihin vuotta 2001 koskeviin vastuuvapauspäätöksiin liittyvissä päätöslauselmissa ⁽¹⁾; kehottaa komissiota ja virastoja jatkamaan yhteistyötään erityisesti kirjanpidon, sisäisen tarkastuksen ja hallinnointi- ja valvontamenettelyjen alalla, jotta varmistetaan koherentit ja yhdenmukaiset puitteet virastojen toiminnalle;
9. palauttaa mieliin ilmaiseensa vuoden 2001 vastuuvapautta koskevassa päätöslauselmassa huolensa siitä, että komission sisäisen tarkastuksen toimiala (IAS) ei tehnyt virastoja koskevia tarkastuksia; ilmaisee olevansa syvästi huolissaan siitä, että vaikuttaa siltä, että näitä tarkastuksia ei ole tehty tänäkään vuonna; pyytää komissiota ja IASia selittämään, miksi näitä tarkastuksia ei ole tehty, ja ilmoittamaan, paljonko sisäisen tarkastuksen toimialalla on käytettävissään henkilöstöä näiden tarkastusten toteuttamiseen; odottaa, että komissio, ja erityisesti IAS, ilmoittaa, miten se aikoo varmistaa riittävien ja moitteettomien tarkastusten suorittamisen erillisvirastoissa;
10. pitää keskeisen tärkeänä sitä, että OLAFilla on oltava samat tutkintavaltuudet virastoissa kuin sillä on toimielimissä ⁽²⁾; pyytää, että tilintarkastustuomioistuin toimittaa ennen vastuuvapauspäätöslauselman hyväksymistä tietoja siitä, ovatko yhteisön elimet noudattaneet 25. toukokuuta 1999 tehtyä toimielinten sopimusta ⁽³⁾ OLAFin sisäisistä tutkimuksista sopimuksen liitteen ehtojen mukaisesti;

Varainhoito

11. panee merkille, että joidenkin virastojen vastauksissa siihen, miten ne aikovat käsitellä toistuvaa huomattavia varainhoitovuodelta toiselle tehtäviä siirtoja koskevaa ongelmaa, mainitaan uuden varainhoitoasetuksen tarjoama mahdollisuus käyttää "jaksotettuja määrärahoja"; kehottaa virastoja selventämään analyysiansa ja ilmoittamaan erityisesti, mitkä niiden toimista ovat luonteeltaan monivuotisia ja voitaisiin rahoittaa tällaisilla määrärahoilla;

⁽¹⁾ EUVL L 148, 16.6.2003, s. 83 ja EUVL L 333, 20.12.2003, s. 53 (18 kohta).

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit 13.1.2004, P5-TA(2004) 0015.

⁽³⁾ EYVL L 136, 31.5.1999, s. 15.

12. kehottaa komissiota ilmoittamaan kantansa tällaiseen ratkaisuun ja ilmoittamaan, mikäli se ei pidä tätä toteuttamiskelpoisena pohjana sellaisille vaihtoehdoille, joilla onnistuttaisiin vähentämään varainhoitovuodelta toiselle tehtäviä siirtoja huomattavasti;

Virastojen tarkastelu

13. korostaa, että ennen kuin komissio päättää perustaa viraston, sen on analysoitava perusteellisesti viraston suorittamien toimien tarvetta ja niiden lisäarvoa ottaen huomioon toissijaisuuden ja talousarvion kurinalaisuuden periaatteen sekä menettelyjen yksinkertaistamisen;
14. kehottaa komissiota tekemään yleistutkimuksen yhteisön eri elinten tehtävistä, jotka ovat päällekkäisiä tai joilla on sama tavoite, asianmukaisten ratkaisujen ehdottamiseksi, virastojen mahdollinen yhteensulauttaminen mukaan luettuna;
15. on huolissaan siitä, että monissa virastoissa hallinto- ja toimintamenot ovat epätasapainossa siten, että hallintomenot ovat suuremmat kuin toimintamenot; kehottaa näin ollen komissiota ja virastoja asettamaan tavoitteet hallintomenojen osuuden leikkaamiselle suhteessa kokonaismenoihin ja laatimaan tälle aikataulun; toteaa, että monien virastojen mukaan tämä tarjoaa monia mahdollisuuksia, kuten kyselylomakkeesta käy ilmi;
16. toimielinten välistä yhteistyötä koskeviin vastauksiin viitaten kannustaa virastoja tehostamaan niiden välistä yhteistyötä, jotta onnistuttaisiin vastaamaan niiden tarpeisiin erityisaloilla (esimerkiksi ohjelmistojen kehittäminen) ja leikkaamaan kustannuksia, sen sijaan että mukautettaisiin alun perin komission tarpeisiin kehitettyjä sovelluksia, jotka osoittautuvat usein liian raskaiksi ja monimutkaiseksi virastojen erityistarpeisiin nähden;
17. kannustaa virastoja luomaan ja kehittämään tiiviit työsuhteet asianomaisiin parlamentin valiokuntiin; kehottaa pysyviä valiokuntiaan, joiden vastuualueeseen kunkin viraston toiminta-ala kuuluu, koordinoimaan toimintansa budjettivaliokunnan ja talousarvion valvontavaliokunnan kanssa, jotta virastojen toiminnan seuranta olisi tehokasta;

Uudet rahoituslähteet

18. panee tyytyväisenä merkille uusia rahoitusmahdollisuuksia koskevat vastaukset ja ideat; toteaa, että monet nykyiset lähteet ja ehdotukset koskevat rakennusten ja tilojen vuokraamista ja julkaisujen ja tietojen myyntiä; ymmärtää, että muun muassa itsenäisyyden vuoksi monet virastot eivät voi hyväksyä täydentäviä rahoituslähteitä; korostaa kolmansien maiden osallistumisesta tiettyjen virastojen toimintaan aiheutuvia mittakaavaetuja ja taloudellisia etuja; kehottaa komissiota ja virastoja tekemään rakentavia ehdotuksia uusiksi lisärahoituslähteiksi, jotka lisäisivät omarahoitusastetta;
19. panee tyytyväisenä merkille tiettyjen jäsenvaltioiden ja alueiden alueellaan sijaitseville virastoille myöntämät rahoitusosuudet; pitää tärkeänä, että neuvosto ja komissio vaativat tällaisia rahoitusosuuksia erityisesti silloin, kun perustetaan uusia virastoja;

Yhdenmukaistetut toimintakehykset

20. palauttaa mieliin kantansa ⁽¹⁾, jonka mukaan nykyisten virastojen "valikoima erilaisia muotoja ei ole avoin, selkeä eikä perusteltu, vaikka otettaisiin huomioon tehtävien erilaisuus"; kehottaa komissiota tutkimaan kaikkia olemassa olevia virastoja, jotta se voi tarvittaessa ehdottaa tarkistuksia niiden perussääntöihin virastojen sopeuttamiseksi tulevissa säädöspuitteissa määriteltäviin malleihin ⁽²⁾;

⁽¹⁾ P5-TA(2004) 0015, 13 ja 14 kohta.

⁽²⁾ P5-TA(2004) 0015, 24 kohta.

kehottaa toimivaltaisia valiokuntia seuraamaan tätä kattavaa uudelleentarkastelua, joka olisi vietävä läpi mahdollisimman nopeasti, ja ottamaan huomioon tässä vastuuvapauspäätöslauselmassa mainitut horisontaaliset seikat;

21. kehottaa komissiota esittämään asianmukaisia ehdotuksia tällaisten yhdenmukaisten puitteiden luomiseksi virastoille ennen kuin tai viimeistään samaan aikaan, kun se esittää uusia virastoja koskevat lainsäädäntöehdotukset; pitää kiinni siitä, että yhteiset suuntaviivat sisältävä toimielinten välinen sopimus on välttämätön edellytys yhdenmukaisten puitteiden luomiselle;

Henkilöstöpolitiikka

22. korostaa, että uuden varainhoitoasetuksen myötä virastojen hallintokaavioista vastaa budjettivallan käyttäjä; korostaa tämän muutoksen merkitystä tulevien virastoja koskevien vastuuvapausmenettelyjen yhteydessä, kun tarkastellaan henkilöstösääntöjen soveltamista rekrytointiin, ylennyspolitiikkaan, virkojen täyttöasteeseen ja rekrytointipolitiikkaan liittyvissä kysymyksissä;
23. panee merkille, että vuoden 2004 talousarviomenettelyn aikana kyselylomakkeeseen annetuista vastauksista kävi ilmi, että useissa virastoissa keskimääräinen ylennyksiin tarvittava vuosimäärä oli selvästi pienempi kuin komissiossa, täyttämättömiä virkoja oli selvästi enemmän kuin toimielimissä ja läheskään kaikkia pyydettyjä uusia virkoja ei ehdotettu alhaisimmille palkkaluokille; katsoo, että henkilöstöpolitiikan olisi muodostettava tärkeä osa nykyisten virastojen uudelleentarkastelua;
24. katsoo, että virastojen henkilöstöpolitiikan olisi noudatettava varainhoitoasetusta, henkilöstösääntöjä ja toimielinten yleisesti noudattamaa parasta käytäntöä; ottaa huomioon, että komissiota on pyydetty ilmoittamaan ennen vuoden 2005 talousarviomenettelyn käynnistymistä henkilöstöpolitiikkaa koskevat suuntaviivat, erityisesti mitä tulee täyttämättömien virkojen määrään, ylennysnopeuteen, rekrytoinnin määrään ja tavanomaiseen uraprofiiliin;
25. palauttaa mieliin periaatteen, jonka mukaan virastojen olisi palkattava mahdollisimman paljon väliaikaista henkilöstöä, jotta ne säilyttäisivät joustavuutensa ja tehokkuutensa;
26. on huolestunut vakavista säännönvastaisuuksista, joita on havaittu Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen valintamenettelyissä, muun muassa seuraavat: avoimia paikkoja koskevat ilmoitukset ovat epäselviä, valintakomiteoiden selvitykset puutteellisia ja hakijoiden arviointiperusteita ei ole vahvistettu edeltä käsin ⁽¹⁾; on hyvin huolissaan siitä, että tämä ei välttämättä ole yksittäinen tapaus, vaan että virastoilla yleensäkin on ongelmia hallinnoida näitä melko monimutkaisia menettelyjä oikeudenmukaisella ja avoimella tavalla;
27. katsoo, että virastojen järjestämien valintamenettelyjen on noudatettava samoja vaatimuksia kuin Euroopan yhteisöjen henkilöstövalintatoimiston (EPSO) noudattamien menettelyjen ja että on vältettävä sellaisen mielikuvan muodostumista, että virastojen valintamenettelyt ovat helppo tie yhteisöjen virkamiehiksi;
28. kehottaa komissiota tekemään ehdotuksia, joilla varmistetaan, että virastot saavat asianmukaista tukea EPSO:lta valintamenettelyjä järjestäessään, ja että on olemassa mekanismi, jonka avulla ulkopuoliset henkilöt validoivat näiden menettelyjen tulokset ennen rekrytointia.

⁽¹⁾ Ks. tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus varainhoitovuodelta 2002, 13 kohta (s. 64).